

PROLÓG

„Starká, starká, už sme tu,“ zvolal osemročný Lance, keď vbehol do domu so svojou šesťročnou sestrou. Vrhol sa starej mame do náručia, akoby od ich posledného stretnutia uplynuli celé týždne. Lance a Lily často prišli na návštevu a starká si vážila každú minútu so svojimi drahými vnúčatami.

„Upečieme zas sušienky?“ spýtal sa Lance, keď ho starká pustila z náručia.

Pozrel sa do kuchyne, či nenájde známky po svojej obľúbenej záľube.

„Nechcem piecť sušienky,“ zakvílila Lily a vrúcne starkú objala. „Chcem, aby nám starká rozpovedala ďalší príbeh. Starkine príbehy sú najlepšie. Navyše, mama tvrdí, že Lance je až priveľa sušienok.“

„Veru áno,“ pritakala starká a postrapatila vnukovi vlasy. „Je neskoro a starká je unavená, tak sa dohodnime na horúcej čokoláde a na rozprávke.“ Mala za sebou dlhý, ťažký deň. Poroznášala košíky s jedlom rodinám v núdzi a absolvovala dlhý nácvik kostolného zboru, ktorý skúšal na štedrovečernú bohoslužbu. Spomienka na iný vianočný program spred mnohých rokov, na ktorý pravdepodobne nikdy nezabudne, jej vyčarila úsmev na tvári.

Lance naklonil hlavu, akoby o tom rozmýšľal. „S rozprávkou súhlasím, pokiaľ sa tam nebudú bozkávať.“

„Mám rada, keď sa niekto bozkáva,“ oponovala Lily a pozrela sa na starkú, akoby ju chcela uistiť, že akýkoľvek príbeh, či už s bozkami, alebo bez nich, jej vyhovuje.

Uvarili si horúcu čokoládu s penovými cukríkmi navrchu a presunuli sa do obývačky. So šálkami v rukách si sadli na veľkú pohovku pred kozubom. Plamene sa jemne mihotali a zohrievali miestnosť. Z kozubovej rímasy, na ktorej stáli jasličky, viselo niekoľko červených pančúch s bielymi vlnenými manžetami. Žiarivé farby na figúrkach rokmi vybledli do pastelových odtieňov. Napriek tomu betlehem zostal rodným pokladom, ktorý sa dedil z generácie na generáciu.

Deti si odpili z čokolády a pritisli sa k starkej. Starká objala vnučku a Lance si oprel hlavu o starkino plece. Uhniedzili sa a starká sa chystala pustiť do rozprávania príbehu.

„Starká, môžem začať ja?“ vyhrkla Lily. „Začiatok je moja obľúbená časť. Kde bolo, tam bolo...“

„Kde bolo, tambolo,“ zopakoval Lance nie práve nadšene. „Nie, starká, prosím. Tentoraz si chcem vypočuť skutočný príbeh.“

„Dobre,“ privolila starká.

„Nepovieš nám rozprávku?“ spýtala sa Lily zarmútene.

„Nie, tento príbeh bude lepší.“

„Ako by mohol byť lepší?“ nechápala Lily. „Rozprávky sa vždy začínajú takto.“

„Pamätaj, chrústik, toto nie je rozprávka. Toto je skutočný príbeh.“ Starká pobozkala Lily na čelo. „A bude sa ti páčiť. Sľubujem. Pravdepodobne jeden z najlepších príbehov, ktoré mám v inventári.“

„Ale ak sa nezačne s *Kde bolo, tam bolo*, tak ako?“

Než stihla odpovedať, Lance položil ďalšiu otázku: „Budú sa tam bozkávať?“

Starká zaváhala, nechcela zavádzať vnúčika. „Občas.“

„Super!“ Lily zatlieskala.

Starká sa sklonila k Lancovi a zašepkala: „Keď sa k dostanem k tej časti, môžeš si zapchať uši.“

Lance si zhlboka vzdychol. „Dobre, ale upozorni ma vopred.“

„Upozorním,“ sľúbila.

Lance ešte stále nebol spokojný: „Si si istá, že to nie je jedna z tých nudných rozprávok?“

„Som si istá,“ ubezpečila ho starká. „Príbeh otvorím slovami *Na začiatku*.“

„Ach, super,“ zaštebotala Lily a pritisla sa bližšie k starkej. Starká sa odmlčala a pozrela na vnuka. „Je to lepšie?“

Lancov ostrážitý pohľad naznačoval, že zostáva skeptický.

„No tak, starká,“ naliehala Lily, „pokračuj.“

Starká sa oprela chrbtom o čalúnenú pohovku a zavrela oči, v mysli jej preletovali spomienky. Pustila sa do rozprávania a vyčarila jemný úsmev.

„Na začiatku boli dvaja muži, ktorí boli priateľmi v dobrom aj v zlom, a volali sa...“

„Môžem im dať meno?“ prerušila ju Lily. „Vždy mi dovoľíš pomenovať ľudí v rozprávkach.“

„Dobre, Lily, ty dáš meno jednému a Lance druhému.“

Lily pokračovala: „Keďže tento príbeh sa začína slovami *Na začiatku*, pomenujem ho po strýkovi Petrovi.“

Starká sa usmiala. „To je od teba milé, chrústik, a výborne sa hodí. A čo ty, Lance? Napadlo ti niečo?“

„Hank,“ odvetil Lance automaticky. „Po starkom Hankovi.“

Starká súhlasila. „Lepšie si vybrať nemohol.“

„Je tento príbeh o nich dvoch preto, že sú dobrí priatelia?“

„Počúvaj a dozvieš sa.“

Lily a Lance sa na seba usmiali. Pomenovanie postáv v starkiných príbehoch im robilo radosť, a preto im tú radosť dožičila.

„Dobre, tak počúvajte,“ nadviazala. „Peter a Hank boli priateľmi takmer celý život. Vyrastali spolu, chodili do rovnakej školy, obaja hrali americký futbal a behávali. Peter bol hviezdny rozohrávač a Hank bol najrýchlejší v bežeckom tíme.“

„Tak sa mi to páči!“ Lancovi sa rozjasnila tvár a víťazne zovrel päť vo vzduchu.

„Zaľúbili sa a oženili so svojimi frajerkami?“ zaujímala sa Lily.

„Starká, prosím, nepokaz to.“ Lance zavrel oči a nadurdeno sa oprel o sedadlo.

Starká sa nenechala vyrušiť: „Keď skončili strednú školu, Peter odišiel na vysokú školu a Hank prevzal krčmu po

svojom otcovi, ktorý odišiel do dôchodku.“ Odmlčala sa a všimla si, že Lance sa ponoril do príbehu a Lily trpezlivo čakala na romantickú zápletku. „Lenže podobne ako v rozprávkach, aj tento príbeh sa odohral dávno predtým, ako vynašli mobilné telefóny a sociálne siete.“

„Tak dávno?“ zvolal Lance zdesene. „Žili v jaskyniach?“

Starká sa usmiala. „Nie. Bývali v domoch. Telefóny mali vnútri a väčšina z nich bola pripevnená k stene. A tie ostatné boli priveľké na to, aby sa dali nosiť von.“

Deti na ňu hľadeli s vyvalenými očami.

„Pokračujem,“ nadviazala starká. „Peter a Hank zostali najlepšími priateľmi aj po maturitách.“

„Môj najlepší priateľ je Everett,“ skočil jej do reči Lance. „A budeme sa kamarátiť, aj keď budeme starí a zmaturujeme.“

„O tom nepochybujem,“ prisvedčila starká. „Dokonca aj po tom, čo Peter vyštudoval vysokú školu, pravidelne sa stretával s Hankom. A práve tam sa začína náš príbeh.“